ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2025/090/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг

2025 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: П.Пүрэвлхагва
Утас: 70353088 Цахим хаяг: purevlkhagvap@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: Ц.Одгэрэл
Утас: 70357955 Цахим хаяг: odgerelts@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn
2025.02.24 № 55
танай ______________-ны № ______________-т

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ГААЛИЙН ГАЗРЫН ДАРГА Б.МАЙДАРМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймаг дахь Гаалийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймаг дахь Гаалийн газар нь Гаалийн тухай хуулийн 2023 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн нэмэлт өөрчлөлтөөр хөдөө орон нутагт тасралтгүй тав болон түүнээс дээш жил ажиллаж байгаа гаалийн улсын байцаагчид таван жил тутамд 12 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг олгож эхэлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,140.8 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 4.4 сая төгрөгийг өөрийн орлогоос, 26.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлсэн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,630.3 сая төгрөгийн, орон төсвөөс 26.7 сая төгрөгийн, өөрийн орлогоос 5.5 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосныг үйл

ажиллагааны зардалд зарцуулж, оны эцэст улсын төсөвт 72.9 сая төгрөг төвлөрүүлжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР П.ПҮРЭВЛХАГВА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**156,211,180.18**	**208,532,025.26**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	-
33	**АВЛАГА**	6,209,403.53	4,630,411.00
335	**Бусад авлага**	6,209,403.53	4,630,411.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	6,209,403.53	4,630,411.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	150,001,776.65	203,901,614.26
351	**Түүхий эд материал**	54,584,209.77	91,492,247.38
35110	Тусгай зориулалттай материал	54,584,209.77	91,492,247.38
354	**Хангамжийн материал**	62,637,566.88	73,869,366.88
35410	Бичиг хэргийн материал	8,548,390.52	9,741,290.52
35420	Аж ахуйн материал	43,526,337.36	53,643,337.36
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,204,700.00	1,204,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,358,139.00	9,280,039.00
35600	Мал амьтад	32,780,000.00	38,540,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,925,101,844.39**	**4,174,211,982.88**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	4,925,101,844.39	4,174,211,982.88
392	**Биет хөрөнгө**	4,605,783,972.07	3,831,238,710.60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,171,136,986.50	2,277,438,526.50
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(417,078,389.68)	(573,367,021.79)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	162,540,679.00	162,540,679.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(155,102,529.72)	(159,397,570.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	4,064,695,712.04	4,081,127,666.04
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,326,025,310.78)	(2,036,770,773.16)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	230,009,491.00	230,009,491.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(124,392,666.29)	(150,342,286.27)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	122,000.00	122,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(122,000.00)	(122,000.00)
393	**Биет бус хөрөнгө**	319,317,872.32	342,973,272.28
39301	Программ хангамж	5,550,000.00	5,550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,550,000.00)	(5,550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	319,409,539.00	343,339,939.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,666.68)	(366,666.72)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**5,081,313,024.57**	**4,382,744,008.14**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**-**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**5,081,313,024.57**	**4,382,744,008.14**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	5,081,313,024.57	4,382,744,008.14
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,153,408,938.37	1,177,339,338.37
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	3,165,045,417.68	2,442,546,001.25
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,165,045,417.68	3,165,045,417.68
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(722,499,416.43)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	762,858,668.52	762,858,668.52
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**5,081,313,024.57**	**4,382,744,008.14**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,609,588,315.00**	**2,216,366,362.33**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**273,289,215.00**	**135,227,330.55**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	273,289,215.00	135,227,330.55
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	217,702,195.00	95,222,430.55
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	217,702,195.00	38,330,763.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө		56,891,667.55
120005	Түрээсийн орлого	1,777,020.00	2,025,972.00
120009	Бусад орлого	53,810,000.00	37,978,928.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,336,299,100.00**	**2,081,139,031.78**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,323,901,100.00	2,054,476,287.78
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,323,901,100.00	2,054,476,287.78
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	12,398,000.00	26,662,744.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,398,000.00	26,662,744.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,143,624,710.32**	**2,928,026,413.06**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,143,624,710.32**	**2,928,026,413.06**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,014,742,504.94	2,577,450,499.55
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	834,591,445.72	1,304,534,254.77
210101	Үндсэн цалин	683,573,611.26	616,516,554.60
210102	Нэмэгдэл	0.00	284,094,558.70
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,191,836.63	238,000,000.00
210104	Урамшуулал	93,825,997.83	165,923,141.47
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	115,694,249.66	170,111,489.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,134,249.66	119,175,689.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,765,000.00	15,296,450.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,112,000.00	10,210,725.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		5,085,725.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,683,000.00	20,342,900.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	58,962,514.38	85,881,793.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,370,641.79	16,191,042.90
210302	Түлш, халаалт	41,739,506.01	54,768,323.46
210303	Цэвэр, бохир ус	8,852,366.58	14,922,426.91
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	29,120,309.33	24,541,464.00
210401	Бичиг хэрэг	6,136,420.00	4,045,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,000,000.00	10,625,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,665,689.33	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,152,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,266,200.00	4,171,464.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,900,000.00	4,300,000.00
2105	**Нормативт зардал**	2,100,000.00	2,100,000.00
210502	Хоол, хүнс	2,100,000.00	2,100,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	44,885,550.15	55,793,025.39
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,072,610.15	4,050,925.39
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,764,000.00	2,586,000.00
210604	Урсгал засвар	40,048,940.00	49,156,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,954,692.00	3,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,954,692.00	3,800,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	72,473,046.00	72,900,909.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	67,860,000.00	68,695,688.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	691,200.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	900,000.00	900,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	362,800.00	684,289.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	138,393.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	380,000.00	115,500.00
210807	Газрын төлбөр	1,278,332.00	1,264,532.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	862,321.00	1,130,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	854,960,697.70	857,787,563.36
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,990,000.00	29,580,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	360,000.00	4,520,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	815,610,697.70	823,687,563.36
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	128,882,205.38	350,575,913.51
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	43,974,603.00	277,698,887.78
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	37,679,687.78
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	240,019,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	43,974,603.00	0.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	0.00	72,877,025.73
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	72,877,025.73
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	84,449,994.38	843,648.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	84,449,994.38	843,648.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	457,608.00	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	457,608.00	0.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-534,036,395.32**	**-711,660,050.73**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	529,000.00	10,839,365.70
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	529,000.00	10,839,365.70
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-529,000.00	-10,839,365.70
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-534,565,395.32**	**-722,499,416.43**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,338,146,120.00**	**2,086,663,931.78**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,847,020.00**	**5,524,900.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,847,020.00	5,524,900.00
120005	Түрээсийн орлого	1,777,020.00	2,025,972.00
120009	Бусад орлого	70,000.00	3,498,928.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,336,299,100.00**	**2,081,139,031.78**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,336,299,100.00	2,054,476,287.78
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,323,901,100.00	2,054,476,287.78
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	12,398,000.00	0.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	0.00	26,662,744.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	26,662,744.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,296,325,715.00**	**2,083,848,931.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,296,325,715.00**	**2,083,848,931.78**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,167,440,509.62**	**1,733,273,018.27**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	839,604,515.68	1,302,584,315.00
210101	Үндсэн цалин	476,847,473.70	614,566,614.83
210102	Нэмэгдэл	211,739,207.52	284,094,558.70
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	57,191,836.63	238,000,000.00
210104	Урамшуулал	93,825,997.83	165,923,141.47
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	116,890,583.23	167,518,125.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,330,583.23	116,582,325.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,765,000.00	15,296,450.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,112,000.00	10,210,725.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,153,000.00	5,085,725.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,530,000.00	20,342,900.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	58,962,514.38	85,881,793.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,370,641.79	16,191,042.90
210302	Түлш, халаалт	41,739,506.01	54,768,323.46
210303	Цэвэр, бохир ус	8,852,366.58	14,922,426.91
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	24,178,239.33	21,324,964.00
210401	Бичиг хэрэг	5,388,420.00	4,100,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,000,000.00	10,625,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,665,689.33	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	330,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,794,130.00	5,199,964.00
2105	**Нормативт зардал**	2,520,000.00	2,100,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	420,000.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	2,100,000.00	2,100,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	49,859,240.00	63,085,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,774,270.00	9,185,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,592,530.00	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	42,492,440.00	50,900,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,954,692.00	3,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,954,692.00	3,800,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	72,930,725.00	76,958,821.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	67,860,000.00	71,800,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	691,200.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	900,000.00	900,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	362,800.00	684,289.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	138,393.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	600,000.00	1,200,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,278,332.00	1,264,532.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,100,000.00	1,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	540,000.00	10,020,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	5,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	540,000.00	4,520,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**128,885,205.38**	**350,575,913.51**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	43,974,603.00	350,575,913.51
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	37,679,687.78
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	240,019,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	43,974,603.00	72,877,025.73
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	460,608.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	460,608.00	0.00

2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	84,449,994.38	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	84,449,994.38	0.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**41,820,405.00**	**2,815,000.00**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)**	**0.00**	**0.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**41,820,405.00**	**2,815,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**41,820,405.00**	**2,815,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	41,820,405.00	2,815,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	41,820,405.00	2,815,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-41,820,405.00**	**-2,815,000.00**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**0.00**	**0.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	0.00	0.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**0.00**	**0.00**
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**0.00**	**0.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,048,408,938.37	762,858,668.52	3,699,610,813.00	5,510,878,419.89
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	105,000,000.00	0.00	0.00	105,000,000.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**1,153,408,938.37**	**762,858,668.52**	**3,699,610,813.00**	**5,615,878,419.89**
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-534,565,395.32	-534,565,395.32
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**1,153,408,938.37**	**762,858,668.52**	**3,165,045,417.68**	**5,081,313,024.57**
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**1,153,408,938.37**	**762,858,668.52**	**2,630,480,022.36**	**5,081,313,024.57**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	23,930,400.00	0.00	0.00	23,930,400.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**1,177,339,338.37**	**762,858,668.52**	**3,165,045,417.68**	5,105,243,424.57
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-722,499,416.43	-722,499,416.43
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**1,177,339,338.37**	**762,858,668.52**	**2,442,546,001.25**	**4,382,744,008.14**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,171,882,744.00**	**2,086,663,931.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,171,882,744.00**	**2,086,663,931.78**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,807,882,744.00	1,736,088,018.27
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,356,517,744.00	1,302,584,315.00
210101	Үндсэн цалин	625,000,000.00	614,566,614.83
210102	Нэмэгдэл	310,517,744.00	284,094,558.70
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	238,000,000.00	238,000,000.00
210104	Урамшуулал	183,000,000.00	165,923,141.47
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	166,875,000.00	167,518,125.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	116,145,000.00	116,582,325.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,245,000.00	15,296,450.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,185,000.00	10,210,725.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,060,000.00	5,085,725.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,240,000.00	20,342,900.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	102,200,000.00	85,881,793.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,200,000.00	16,191,042.90
210302	Түлш, халаалт	70,800,000.00	54,768,323.46
210303	Цэвэр, бохир ус	15,200,000.00	14,922,426.91
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,325,000.00	21,324,964.00
210401	Бичиг хэрэг	4,100,000.00	4,100,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,625,000.00	10,625,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,200,000.00	1,200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,200,000.00	5,199,964.00
2105	**Нормативт зардал**	2,100,000.00	2,100,000.00
210502	Хоол, хүнс	2,100,000.00	2,100,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	65,900,000.00	65,900,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,900,000.00	10,900,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,000,000.00	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	52,000,000.00	52,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,800,000.00	3,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,800,000.00	3,800,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	79,145,000.00	76,958,821.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,800,000.00	71,800,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	900,000.00	900,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700,000.00	684,289.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	145,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,200,000.00	1,200,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,400,000.00	1,264,532.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	1,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	10,020,000.00	10,020,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500,000.00	5,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,520,000.00	4,520,000.00

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	364,000,000.00	350,575,913.51
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	364,000,000.00	350,575,913.51
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	110,000,000.00	37,679,687.78
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	254,000,000.00	240,019,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	72,877,025.73
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**0.00**	**2,054,476,287.78**
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**0.00**	**2,054,476,287.78**
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	2,054,476,287.78

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**26,662,744.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**26,662,744.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	26,662,744.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	20,874,619.00
210101	Үндсэн цалин	15,809,979.41
210102	Нэмэгдэл	1,822,477.81
210104	Урамшуулал	3,242,161.78
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	643,125.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	437,325.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	51,450.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	25,725.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	25,725.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	102,900.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	625,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	625,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,520,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,520,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	26,662,744.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	26,662,744.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,662,744.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 300,089.6 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 300,089.6 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Мөнгөн гүйлгээний тайланд тайлант онд худалдан авсан 2,815.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг тайлагнаагүй. үндсэн хөрөнгийг үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээгээр тайлагнасан байна.
- Санхүүгийн байдлын тайланд тусгагдсан тайлант үеийн үр дүнг үр дүнгийн тайлангаас 3,463.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

- Үр дүнгийн тайланд 284,094.6 мянган төгрөгийн нэмэгдэл цалингийн зардлыг тайлагнаагүй.
- Үр дүнгийн тайланд 5,085.7 мянган төгрөгийн ажилгүйдлийн даатгалын зардлыг тайлагнаагүй.
- Санхүүгийн байдлын тайланд 4,630.4 мянган төгрөгийн авлагыг тусгаагүй зэрэг нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална", 5.1.4-д "үнэн зөв байх", УСНББОУС 1 болон толилуулга батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй тул санхүүгийн тайлангийн аудитаар залруулав.

Аудитаар нийт 20,502.5 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 7,953.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 6 төлбөрийн акт тогтоож, 7,591.7 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 4,957.4 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгууллагын удирдлага тушаал гарган өөртөө үр дүнгийн урамшуулал, илүү цагийн нэмэгдэл хөлс олгосон, албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдад хоол, унааны нэмэгдлийг давхардуулан олгосон, цалинг зөрүүтэй тооцсон, мэргэжлийн бус хүнээр үүрэг гүйцэтгүүлэн хавсран ажилласны нэмэгдэл олгосон зэрэг нийт 7,953.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 6 төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Өмнөх аудитын зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлээгүй, зардлын бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулсан, үр дүнгийн урамшуулал давхардуулан авсан зэрэг 7,591.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Урсгал зардалтай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Барилгын ажил эрхэлдэггүй, тусгай зөвшөөрөлгүй аж ахуй нэгжээр галын дохиолол, утаа мэдрэгч суурилуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Барилгын тухай хуулийн 4.1.11-д ""барилгын ажил" гэж бүх төрлийн барилга байгууламжийн ажлыг гүйцэтгэх талбайг бэлтгэх, бүрдэл хэсгийг угсрах, шинэчлэн барих, буулгах, засварын ажил гүйцэтгэх, тоног төхөөрөмж суурилуулах үйл ажиллагааг", Монгол улсын Шадар сайдын 2017 оны 49 дүгээр тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар баталсан "Гал түймрээс хамгаалах техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг угсрах, ашиглах, засвар үйлчилгээ хийх заавар"-ын 1.5-д "ГТХТТ-ийн техникийн үйлчилгээний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэхдээ тусгай зөвшөөрөл авсан, эрх бүхий байгууллагаар үйлчилгээний ангиллаар тогтоолгосон байна" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хууль, дүрэм, журмыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх.

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Гаалийн газар	5	300,089.6	3	293,810.7	2	6,278.9	5	300,089.6				
Дүн	**5**	**300,089.6**	**3**	**293,810.7**	**2**	**6,278.9**	**5**	**300,089.6**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Гаалийн газар	9	20,502.5	6	7,953.4	2	7,591.7	1	4,957.4				
Дүн	**9**	**20,502.5**	**6**	**7,953.4**	**2**	**7,591.7**	**1**	**4,957.4**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Гаалийн газар	1	-					1	-
Дүн	**1**	**-**					**1**	**-**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Гаалийн газар								
Дүн								
Нийт дүн	**1**	**-**					**1**	**-**

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт гаргахаас татгалзсан

A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			